

MADIRAZZA & PARTNERI

ODVJETNIČKO DRUŠTVO

MADIRAZZA & PARTNERI D.O.O. MASARYKOVA 21, 10000 ZAGREB
TEL: 01/48 77 280 FAX: 01/49 20 801 EMAIL: MADIRAZZA@MADIRAZZA.HR

Posl. broj: P-113/2009

Republika Hrvatska
TRGOVAČKI SUD U SPLITU
SPLIT

Uključeno

Prilozi pošte

08-07-2019

Trgovački sud u Splitu
Sukoišanska ulica 6
21000 S p l i t

Priloga za poštu običnu-prep. dne. 20
POŠTA R
Broj prijema priloga
Datum prijema POTPIŠ

Tužitelj: Stečajna masa UNITRADE d.o.o. u stečaju,
OIB 22245838605, koje zastupa punomoćnik
Vjekoslav Mladineo, odvjetnik u Splitu

Tuženik: ZAGREBAČKA BANKA d.d., Zagreb, Trg bana Josipa
Jelačića 10, OIB 92963223473, zastupan po

MADIRAZZA & PARTNERI
ODVJETNIČKO DRUŠTVO D.O.O.
MASARYKOVA 21, 10000 ZAGREB

ODVJETNICI
JOSIP MADIRAZZA
IVAN MADIRAZZA
MORANA HERAK
TIN TEŽAK
DUNJA ZAKOŠEK
MARINKA KOVAČIĆ
VENO VOZETIĆ
TATJANA RADMILOVIĆ
LUKA DOROTIĆ
TAMARA JAKŠIĆ
ANA VALJALO
MASARYKOVA 21, 10000 ZAGREB

REVIZIJA

tuženika

četverostruko
punomoć

I. Tuženik je dana 05.06.2019. godine primio presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-9997/2013, kojom se djelomično prihvaća žalba tužitelja, te se djelomično preinačuje presuda Trgovačkog suda u Splitu od 18.02.2010. godine.

Protiv navedene presude, u zakonom propisanom roku, tuženik podnosi reviziju zbog pogrešne primjene materijalnog prava, te zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka.

Tuženik obavještava sud da je za zastupanje u ovom predmetu oponomoćio odvjetnike iz Madirazza & partneri odvjetničko društvo d.o.o. temeljem Punomoći 1462/2019 od 27.06.2019., koja se dostavlja u prilogu ove revizije.

II. Prvostupanjskom presudom Trgovački sud u Splitu je odbio kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja kojim se tražilo od suda da utvrdi da je bez učinka prema stečajnoj masi:

- Ugovor o kreditu br. 653/98 i Sporazum radi osiguranja novčane tražbine prijenosom vlasništva od 15.01.1999. sklopljen između Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. Split kao banke i predlagatelja osiguranja, Bol Bač d.o.o., Bol na Braču kao korisnika i UNITRADE D.O.O kao protivnika osiguranja potvrđen dana 25.01.1999. kod javnog bilježnika u Splitu Slobodana Zokića, prijedlog Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. Split temeljem navedenog ugovora za uknjižbu prava vlasništva u zemljišnim knjigama, te provedba tog upisa;
- Ugovor o kupoprodaji od 03.12.1999. (koji sadrži odredbe o tome da će se kupoprodajna cijena isplatiti u korist Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. Split) sklopljen između UNITRADE d.o.o. kao prodavatelja i Ankice i Srečka Šunde kao kupaca, uplata kupoprodajne cijene od kn 982.930,70 u korist Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d., te namirenje Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. iz tog iznosa,

kao i tužbeni zahtjev kojim se nalaže tuženiku da isplati tužitelju iznos od kn 982.930,70 zajedno sa zateznim kamatama.

Prvostupanjski sud je nadalje riješio:

- da se odbacuje zbog nepravovremenosti kao nedopuštena tužba kojim se traži od suda da se utvrdi da je bez učinka prema stečajnoj masi Ugovor o kreditu br. 633/97 i Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava od 29.12.1997.
- da se utvrđuje da je tužitelj povukao tužbu u dijelu tužbenog zahtjeva u kojem traži da se tuženiku naloži da izda ispravu prikladnu za brisanje prava vlasništva u korist Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. u svrhu osiguranja tražbine od 200.000,00 Dem na nekrentini upisanoj u poduložak broj 141 k.o. Omiš.

III. Tuženik se u cijelosti žalio protiv prvostupanjske presude a drugostupanjski sud je u pobijanoj presudi od 15.05.2019. godine, djelomično usvojio žalbu tuženika, te je preinačio prvostupanjsku presudu od 18.02.2019. u dijelu točke I podtočke 1 i podtočke 2 na način da je:

1. Utvrdio da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi Ugovor o kupoprodaji od 03.12.1999. sklopljen između UNITRADE d.o.o. Sinj kao prodavatelja i Ankice Šunde i Srečka Šunde kao kupaca u dijelu u kojem je ugovoreno da će se kupoprodajna cijena u iznosu od kn 982.930,70 uplatiti u korist računa Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. Split, radi namirenja Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. Split tim iznosom.

2. Naložio tuženiku da isplati tužitelju iznos od kn 982.930,70 sa zakonskim zateznim kamatama koje na iznos od kn 391.869,20 teku od 08.12.1999. do isplate a na iznos od kn 591.061,50 od 08.03.2000. do isplate.

Iz obrazloženja drugostupanjske presude proizlazi da drugostupanjski sud smatra da je uputa iz Ugovora o kupoprodaji nekretnine od 03.12.1999. godine (kojom tužitelj daje uputu kupcima nekretnine

Ankici i Srećku Šunde da kupoprodajnu cijenu isplate u korist prednika tuženika Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. Split) pravna radnja bez naknade a kojom radnjom se remeti ujednačeno namirenje stečajnih vjerovnika odnosno kojom se pojedini stečajni vjerovnik stavlja u povoljniji položaj, a čime su prema mišljenju drugostupanjskog suda ispunjene pretpostavke iz članka 127. i 132. Stečajnog zakona za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika.

IV. Tuženik je mišljenja da je drugostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo donijevši pobijanu presudu, te isto obrazlaže kako slijedi.

IV.I. U tijeku postupku je nedvojbeno utvrđeno:

- da je dana 15.11.1999. između pravnog prednika tuženika Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d., Split (kao banke i predlagatelja osiguranja), društva BOL-BRAČ d.o.o. (kao korisnika) i društva UNITRADE d.o.o. (kao protivnika osiguranja) sklopljen Ugovor o kreditu br.653/98 i Sporazum radi osiguranja novčane tražbine prijenosom vlasništva,

- da je temeljem Ugovora o kreditu br.653/98 i Sporazuma radi osiguranja novčane tražbine prijenosom vlasništva, u zemljišnim knjigama na nekretnini upisanoj u poduložak broj 141 k.o. Omiš (poslovni prostor u prizemlju zgrade u površini od 215 m² smješten u zgradi u Omišu, Put Skalica 13, sagrađena na čestici zemlje br. 632) pravni prednik tuženika Zagrebačka banka-Pomorska banka d.d., Split uknjižio pravo vlasništva uz zabilježbu da je prijenos izvršen radi osiguranja tražbine od 200.000 Dem u protuvrijednosti kuna sa potonjeg vlasnika UNITRADE d.o.o. Sinj,

- da je dana 03.12.1999. između društva UNITRADE d.o.o. (kao prodavatelja) i Ankice i Srećka Šunde (kao kupaca) sklopljen Ugovor o kupoprodaji nekretnine, predmet kojeg je nekretnina upisana u poduložak broj 141 k.o. Omiš (na kojoj nekretnini je prednik tuženika Zagrebačka banka-Pomorska banka d.d., Split bio uknjižen kao fiducijarni vlasnik), u kojem ugovoru je prodavatelj dao uputu kupcima da kupoprodajnu cijenu isplate izravno na račun Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d., Split a koja će potom izdati brisovno očitovanje.

Drugostupanjski sud je utvrdio kako predmetna ugovorna odredba kojom se daje uputa kupcima da kupoprodajnu cijenu isplate izravno u korist prednika tuženika predstavlja radnju kojom se oštećuju vjerovnici te da se radi o pravnoj radnji bez naknade iz članka 132. Stečajnog zakona.

Prema mišljenju drugostupanjskog suda radi se o pravnoj radnji bez naknade iz razloga što fiducijom nije nastala obveza tužitelja na ispunjenje tražbine koja je osigurana prijenosom prava vlasništva na nekretnini, pa tuženik (prema shvaćanju drugostupanjskog suda) nema nikakvu protučinbu prema tužitelju te je tom radnjom umanjena imovina stečajnog dužnika.

Ovakvo stajalište drugostupanjskog suda je u cijelosti neutemeljeno te je drugostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada

je utvrdio da bi se radilo o radnjama kojima su oštećeni stečajni vjerovnici.

Tuženik prvenstveno naglašava da u konkretnom slučaju ne postoje niti osnovne pretpostavke iz članka 127. Stečajnog zakona, budući da ovdje ne postoji pravna radnja kojom se remeti namirenje stečajnih vjerovnika.

Drugostupanjski sud je, naime, propustio utvrditi ključnu okolnost da je tuženik (odnosno njegov prednik) imao na predmetnoj nekretnini uknjiženo tzv. fiducijarno vlasništvo, čija je upravo svrha i namjena da se tuženiku kao vjerovniku omogući naplata svoje tražbine iz osigurane stvari koja mu je prenesena u vlasništvo.

Predmetna nekretnina se dakle nije niti mogla prodati bez suglasnosti tuženika (kao fiducijarnog vlasnika), i tuženik je temeljem okolnosti da je predmetna nekretnina njemu prenesena u vlasništvo radi osiguranja njegove tražbine stekao pravo namiriti se iz vrijednosti predmetne nekretnine.

Tužitelj, dakle, kao vlasnik nekretnine koja je bila opterećena fiducijarnim vlasništvom u korist tuženika, nije mogao slobodno raspolagati predmetnom nekretninom niti je imao pravo na primitak kupoprodajne cijene (osim u dijelu koji bi bio veći od osigurane tražbine).

Do eventualnog oštećenja tužitelja (odnosno vjerovnika tužitelja), moglo je doći samo u slučaju da tuženik nije imao uknjiženo fiducijarno vlasništvo na predmetnoj nekretnini, pa bi u tom slučaju bilo upitno iz kojih razloga je kupoprodajna cijena uplaćena u korist tuženika.

Budući da je u trenutku prodaje predmetnih nekretnina tuženik bio uknjižen kao fiducijarni vlasnik predmetne nekretnine isti je imao puno pravo primiti kupoprodajnu cijenu dobivenu prodajom iste nekretnine.

Iz povijesnog zemljišnoknjižnog izvataka (koji se nalazi u sudskom spisu) vidljivo je da je prijedlog za uknjižbu (fiducijarnog) prava vlasništva u korist tuženika (odnosno prednika tuženika) podnesen dana 01.02.1999. pod brojem Zs-13/99, te se smatra da je od navedenog dana tuženik uknjižen kao (fiducijarni) vlasnik predmetne nekretnine. Ugovor o kupoprodaji je sklopljen dana 03.12.1999., dakle nakon što je tuženik u zemljišnim knjigama već bio uknjižen kao (fiducijarni) vlasnik predmetne nekretnine.

Iz navedenih, nespornih, činjenica je evidentno da se prodaja predmetne nekretnine nije mogla realizirati bez suglasnosti tuženika kao fiducijarnog vlasnika, te tužitelj nije mogao samostalno raspolagati nekretninom niti je imao pravo na primitak kupoprodajne cijene.

Tuženik je kao fiducijarni vlasnik imao pravo, sukladno tada važećim odredbama Ovršnog zakona, po dospijeću tražbine zahtijevati prodaju predmetne nekretnine putem javnog bilježnika te namiriti se iz kupoprodajne cijene do visine osigurane tražbine uvećane za kamate i troškove.

U konkretnom slučaju, prodaja predmetne nekretnine se realizirala na način da je tužitelj sam našao kupce i istima dao uputu da kupoprodajnu cijenu plate izravno tuženiku (kao fiducijarnom vlasniku) što ni na koji način nije nedopušteno niti protivno pozitivnim zakonskim propisima. Štoviše prodaja nekretnine putem javnog bilježnika bi uzrokovala dodatne troškove te bi odužila proces prodaje predmetne nekretnine, pa je ovakav način prodaje bio u interesu i samog tužitelja.

Iz svega gora navedenog, evidentno je i nesporno da prodajom predmetne nekretnine i isplatom kupoprodajne cijene u korist tuženika (kao fiducijarnog vlasnika) nije počinjena bilo kakva radnja kojom bi se oštetilo tužitelja odnosno vjernivnike tužitelja, pa u konkretnom slučaju nisu ispunjene niti osnovne pretpostavke za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika iz članka 127. Stečajnog zakona.

Budući da je na predmetnoj nekrentini bilo uknjiženo fiducijarno vlasništvo u korist tuženika, tužitelj nije mogao samostalno raspolagati predmetnom nekrentinom niti je imao pravo na primitak kupoprodajne cijene, pa je samim time bespredmetno govoriti da bi se radilo o radnji kojom su oštećeni tužitelj i njegovi vjerovnici.

U konkretnoj situaciji, ni na koji način nije došlo do umanjenja imovine tužitelja (odnosno stečajnog dužnika), budući se vjerovnici tužitelja ne bi mogli namiriti iz nekretnini na kojoj je tuženik imao uknjiženo fiducijarno vlasništvo. Dakle, u konkretnom slučaju se ne može govoriti o oštećenju vjerovnika jer s ekonomskog aspekta mogućnost namirenja ukupnosti stečajnih vjerovnika tužitelja ne bi bila veća da do predmetne radnje nije došlo.

Čak i u slučaju da uopće nije došlo do prodaje predmetne nekretnine prije otvaranja stečajnog postupka, tuženik bi kao fiducijarni vlasnik imao pravni položaj razlučnog vjerovnika i pravo na odvojeno namirenje iz predmetne nekretnine, pa se niti s tog gledišta ne može smatrati da su predmetnom prodajom oštećeni ostali vjerovnici tužitelja.

IV.II. Drugostupanjski sud je ujedno pogrešno primijenio materijalno pravo kada je utvrdio da bi odredba iz ugovora o kupoprodaji kupoprodajnu cijenu plate izravno u korist tuženika (odnosno njegovog pravnog prednika) predstavljala pravnu radnju bez naknade iz članka 132. Stečajnog zakona.

Tuženik, kao što je već detaljno razložio u točki IV.I. ove revizije, prvenstveno smatra da se u konkretnom slučaju uopće ne može govoriti o radnji kojom bi se oštetili vjerovnici tužitelja, ali dodatno ističe da uputa kupcima da plate cijenu izravno tuženiku ne predstavlja pravnu radnju bez naknade.

Drugostupanjski sud u obrazloženju presude navodi kako tužitelj nije bio osobni dužnik tuženika, pa da shodno tome nije postojao temelj da se kupoprodajna cijena isplati tuženiku. Pritom, drugostupanjski sud potpuno zanemaruje okolnost da je tuženik bio uknjižen kao fiducijarni vlasnik, da tužitelj uopće nije bio ovlašten prodati

nekretninu mimo fiducijarnog vlasnika, te da tužitelj nije imao pravo na primitak kupoprodajne cijene.

Da je kojim slučajem tužitelj sklopio kupoprodajni ugovor s kupcima, u kojem ne bi postojala odredba o isplati cijene izravno tuženiku, takav ugovor ne bi proizvodio nikakve pravne učinke. Kupci se, naime, ne bi mogli uknjižiti kao vlasnici mimo tuženika (kao fiducijarnog vlasnika), te bi tužitelj morao odgovarati kupcima za štetu koju im je nanio time što je prodao nekretninu koju niti nije bio ovlašten prodati.

U tom kontekstu, uputa kupcima da plate kupoprodajnu cijenu izravno tuženiku (kao fiducijarnom vlasniku) s time da će tuženik potom izdati brisovno očitovanje (odnosno ispravu podobnu za ponovni upis prava vlasništva u korist tužitelja) se ni na koji način ne može smatrati radnjom bez naknade.

Kao što je već navedeno, tuženik je kao fiducijarni vlasnik imao pravo namiriti se iz prodaje predmetne nekretnine, te tužitelj ni na koji način nije mogao mimo tuženika realizirati kupoprodaju i naplatiti kupoprodajnu cijenu, pa se navedena radnja "uputa kupcima o plaćanju cijene" ni na koji način ne može smatrati pravnom radnjom bez naknade kojom su oštećeni vjerovnici tužitelja.

VI.III. Tuženik dodatno i podredno ističe, neovisno o gore iznesenim navodima, kako je upitno da li se uputa o plaćanju kupoprodajne cijene uopće može smatrati pravnom radnjom koja može biti predmetom pobijanja.

Naime, prema shvaćanju tuženika pravnu radnju u konkretnom slučaju može predstavljati samo ugovor o kupoprodaji nekretnine, a odredba kojom se upućuje kupce da cijenu plate izravno tuženiku predstavlja samo način ispunjenja obveze, koji po svojoj prirodi ne može predstavljati samostalnu pravnu radnju koja se može pobijati sukladno odredbama Stečajnog zakona.

Navedenu odredbu se, ujedno, mora gledati u kontekstu cijelog ugovora kao i obveze tuženika da po primitku cijene dobivene iz prodaje nekretnine izda brisovno očitovanje odnosno ispravu za vraćanje prava vlasništva u korist tužitelja.

V. Tuženik, nadalje, smatra da je drugostupanjski sud prilikom donošenja pobijane presude počinio i apsolutno bitne povrede parničnog postupka, što obrazlaže u daljnjem dijelu ove točke revizije.

V.I. Tuženik smatra da drugostupanjska presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, odnosno da je obrazloženje drugostupanjske presude nerazumljivo i proturječno.

Tako se u obrazloženju drugostupanjskog suda između ostalog navodi (str. 8): "Pravni prednik tuženika nije bio osobni vjerovnik tužitelja i prema tužitelju nije imao novčanu tražbinu, nego samo pravo na namirenje iz nekretnine tužitelja fiducijarno prenesene na pravnog prednika tuženika".

U nastavku obrazloženja drugostupanjski sud navodi: "Iz navedenog proizlazi da je uputa o plaćanju kupoprodajne cijene sadržana u članku 2. Ugovora o kupoprodaji, radnja dužnika prema pravnom predniku tuženika bez naknade, jer za istu tuženik nema nikakvu protučinidbu prema tužitelju odgovarajuće vrijednosti i tom radnjom je umanjena dužnikova imovina".

Ovakvi navodi drugostupanjskog suda su prema mišljenju tuženika, proturječni.

Drugostupanjski sud prvo sam utvrđuje da je tuženik kao fiducijarni vlasnik imao pravo namiriti se iz nekretnine koja mu je prenesena u vlasništvo, a potom ističe kako bi uputa o plaćanju kupoprodajne cijene izravno tuženiku bila radnja bez naknade kojom je umanjena imovina dužnika.

Nesporno je da se ne radi o radnji kojom je umanjena imovina dužnika, budući da je tuženik imao pravo namiriti se iz predmetne nekretnine i tužitelj nije imao pravo niti je mogao očekivati da će mu pripasti kupoprodajna cijena za nekretninu koja je bila u fiducijarnom vlasništvu tuženika.

V.II. Nadalje, tuženik smatra da je drugostupanjski sud prilikom donošenja pobijane presude počinio i apsolutno bitnu povredu parničnog postupka na način da je presudom prekoračen tužbeni zahtjev tužitelja.

Tužitelj je postavio konačni tužbeni zahtjev podneskom od 15.10.2009. godine u kojem je u točki I. (podtočka 3) predložio donošenje sljedeće presude:

Utvrdjuje se da su bez učinka prema stečajnoj masi:

- ugovor o kupoprodaji od 03.12.1999. g. (koji sadrži odredbe o tome da će se kupoprodajna cijena uplatiti u korist Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. Split) sklopljen između društva UNITRADE d.o.o. Sinj kao prodavatelja i Ankice Šunde i Srečka Šunde oboje kao kupaca i ovjeren u potpisu Mira Dundića kao direktora prodavatelja dana 03.12.1999. g. kod javnog bilježnika u Splitu, Ivana Rajčića pod posl.br. 11863/99, uplata kupoprodajne cijene od 982.930,70 temeljem navedenog ugovora o kupoprodaji u korist računa Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. Split, te namirenja Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. Split iz tog iznosa.

Drugostupanjski sud je preinačio prvostupanjsku presudu na način da je dosudio:

Utvrdjuje se da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi Ugovor o kupoprodaji nekretnine od 03.12.1999. sklopljen između Unitrade d.o.o. Sinj, kao prodavatelja i Ankice Šunde i Srečka Šunde kao kupaca, koji je 3. prosinca 1999. ovjerio javni bilježnik Ivan Rajačić u Splitu pod poslovnim brojem OU-11863/99 u dijelu u kojem je ugovoreno da će se kupoprodajna cijena u iznosu od 982.930,70 kn uplatiti u korist računa Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. Split, radi namirenja Zagrebačke banke-Pomorske banke d.d. Split tim iznosom.

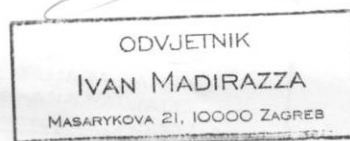
Tuženik je mišljenja da je na navedeni način drugostupanjski sud prekoračio tužbeni zahtjev budući da je tužitelj tražio da se utvrdi da je bez učinka prema stečajnoj masi cijeli ugovor o kupoprodaji nekretnina od 03.12.1999. a drugostupanjski sud je donio presudu kojom se utvrđuje da je bez učinka samo dio tog ugovora kojim se daje uputa kupcima da kupoprodajnu cijenu plate izravnu predniku tuženika.

Tužitelj nije postavio takav tužbeni zahtjev, pa je evidentno da se radi o prekoračenju tužbenog zahtjeva i apsolutno bitnoj povredi parničnog postupka.

VI. Shodno svemu navedenom tuženik predlaže da Vrhovni sud Republike Hrvatske prihvati reviziju i preinači pobijanu presudu na način da u cijelosti odbije tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan kao i da obveže tužitelja da nadoknadi tuženiku troškove postupka u cijelosti.

Podredno tuženik predlaže da Vrhovni sud Republike Hrvatske prihvati reviziju, u cijelosti ukine drugostupanjsku presudu i predmet vrati na ponovno suđenje drugostupanjskom sudu.

ZAGREBAČKA BANKA d.d.
po punomoćniku

Trošak:

Sastav revizije	kn 14.745,00
PDV 25%	kn 3.686,25

	kn 18.431,25
+ sudske pristojbe	kn 10.000,00